

Hij zal voorzeker nog vele obstakelen te braveeren hebben en in een tijd als de onze, in welke ik vooral een periode van voorbereiding zou willen zien, is er betrekkelijk weinig aanmoediging voor de geestelijke waarden in den kunstenaar, maar de aanhouder wint en zoo is bij van Gelder het wachten op den kans, welke hem in staat zal stellen in belangrijker opdrachten zich geheel uit te leven.

Die opdrachten is hij ten volle waard en daarvan moet het ten slotte toch komen....

In batiks, borduursels, lampen en klokken, bakjes en blaadjes, speelgoed en ontwerpen voor emailleerwerk en mozaïeken evenzeer als in een karakteristiek hoekig gehouden stoel en tafel toont de maker immers van het rechte hout te zijn gesneden. Maar bovenal spreekt zijn volledig kunstenaarschap in enkele, weinig opvallende doch niettemin zeer opmerkelijke afdrukken van hout- en linoleumsneden en etsen, waarin hij ongetwijfeld het sterkst de directe uitspraak der ziel nabij streeft. En is deze laatste niet eigenlijk kern van alles?

OTTO VAN TUSSENBROEK.

KALENDERS VOOR 1926.

Was vroeger jaren de Hoytema-kalender ons een welkome en aangename verrassing tegen de Kerstdagen, omdat zij ons iedere maand een mooie „versiering aan den wand” waarborgde, kwam daarna Rueter met zijn meer praktisch-aesthetisch gebruiksvoorwerp, thans is het aantal ontwerpers die de opzet en indeeling der beide bovengenoemde kalenders gevolgd hebben, legio.

Nu eens domineert de plaat, dan weer het cijferblok, soms is er getracht eenheid in beide te brengen. Dit laatste schijnt echter het moeilijkste te zijn; want bij verreweg de meeste kalenders kan men zien, dat „het praktische deel”, voor den ontwerper een noodzakelijk kwaad is geweest, om de uitgave zijner prenten mogelijk te maken; zóó zelfs dat het verband soms geheel ontbreekt, ja het cijferblok aan duidelijkheid zeer veel te wenschen overlaat.

Verleden jaar zijn, naar ik meen voor het eerst, J. Franken Pzn., en H. v. d. Stok met een houtsnede-kalender voor den dag gekomen. Ook zij hadden platen gesneden die, in een stevige omlijsting gevat, als kopstukken dienden op een blad, waaraan de onderruimte door cijfers voor een tweetal maanden was ingenomen. Een onafscheidelijk deel zijn zij dus niet geworden, en, evenals bij Hoytema's kalender, doen wij het best het ondergedeelte er zoo gauw mogelijk af te snijden en de bovenprent afzonderlijk te beschouwen en in te lijsten.

Bezien wij ze dan ook, als plaat-zonder-meer, (waarbij wij de kalender op den koop toe krijgen), dan kunnen wij de grafische kwaliteiten, de houtsnede-structuur in beide waardeeren.